

Koncepce operační přípravy státního území České republiky

OBSAH:

1. ÚVOD	3
2. BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ	3
3. ANALÝZA STAVU OPERAČNÍ PŘÍPRAVY STÁTNÍHO ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	4
3.1. SOUČASNÝ STAV OPERAČNÍ PŘÍPRAVY STÁTNÍHO ÚZEMÍ	4
3.2. SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY OPATŘENÍ OPERAČNÍ PŘÍPRAVY STÁTNÍHO ÚZEMÍ	5
3.3. ZÁVĚR ANALÝZY	6
4. ZÁKLADNÍ PRINCIP ZPRACOVÁNÍ KONCEPCE OPSÚ	6
4.1. CÍLE A NÁSTROJE KONCEPCE OPSÚ	6
4.2. OBRANNÁ INFRASTRUKTURA PODLE ZÁKONA Č. 222/1999 Sb.	12
4.2.1. <i>Vojenské objekty</i>	13
4.2.2. <i>Nevojenské objekty</i>	14
4.2.3. <i>Krizová pracoviště</i>	14
4.3. VOJENSKÁ INFRASTRUKTURA	15
4.3.1. <i>Infrastruktura pro zajištění obrany ČR a podporu operací na udržení míru NATO, EU a OSN</i>	15
4.3.1.1. Program bezpečnostních investic NATO	15
4.3.1.2. Zabezpečení podpory hostitelským státem	15
4.3.1.3. Nasazení ozbrojených sil ČR mimo státní území	15
• Pohotovostní systém NATO	16
• Pohotovostní systém EU	16
• Pohotovostní systém OSN	16
4.3.2. <i>Infrastruktura rezortu Ministerstva obrany</i>	17
4.3.2.3. Vojenská nemovitá infrastruktura	17
4.3.2.4. Nemovitá vojenská infrastruktura ve vojenských újezdech	17
4.3.2.5. Infrastruktura zvláštních prací	17
4.3.2.6. Kritická obranná komunikační a informační infrastruktura	18
4.4. NEVOJENSKÁ INFRASTRUKTURA	18
4.4.1. <i>Energetika</i>	18
4.4.1.1. Elektřina, plyn, tepelná energie	18
4.4.1.2. Ropa a ropné produkty	18
4.4.2. <i>Vodní hospodářství</i>	18
4.4.3. <i>Potravinářství a zemědělství</i>	19
4.4.4. <i>Zdravotnictví</i>	19
4.4.4.1. Ochrana veřejného zdraví	20
4.4.4.2. Poskytování zdravotních služeb	20
4.4.4.3. Dodávky léčiv a zdravotnických prostředků	21
4.4.5. <i>Doprava</i>	21
4.4.5.1. Infrastruktura pro pozemní dopravu	21
4.4.5.2. Infrastruktura pro leteckou dopravu	22
4.4.5.3. Infrastruktura pro vodní dopravu	22
4.4.6. <i>Komunikační a informační systémy</i>	23
4.4.6.1. Infrastruktura elektronických komunikací	23
4.4.6.2. Infrastruktura poštovních sítí a služeb	25
4.4.6.3. Informační systémy a kybernetická bezpečnost	26
4.4.6.3.1. Informační systémy - centrální místo služeb	26
4.4.6.3.2. Kybernetická bezpečnost	26
4.4.7. <i>Infrastruktura finančního trhu</i>	26
4.4.8. <i>Nouzové služby</i>	27
4.4.9. <i>Veřejná správa</i>	27
4.4.9.1. Infrastruktura krizových pracovišť	27
4.4.9.2. Infrastruktura ochrany obyvatelstva	28
4.4.10. <i>Průmyslová infrastruktura</i>	29
5. INFORMAČNÍ PODPORA	29
6. PROCES AKTUALIZACE	29
7. PROGRAM IMPLEMENTACE	29
8. ZÁVĚR	29
9. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	30

1. Úvod

Koncepce operační přípravy státního území ČR (dále jen „Koncepce OPSÚ“) je zpracována Ministerstvem obrany (dále jen „MO“) na základě §16 odst. 2, písmeno b), zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky a v souladu s § 3, zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, který stanovuje, že řízení a organizace obrany státu zahrnují výstavbu, přípravu a řízení ozbrojených sil, operační přípravu státního území (dále jen „OPSÚ“), plánování obrany státu a opatření v národním hospodářství a na všech úsecích veřejného života v zájmu zajišťování obrany státu.

Vychází z právního řádu České republiky (dále jen „ČR“), Koncepce operační přípravy státního území ČR 2004 a navazuje na Bezpečnostní strategii ČR 2015, Národní strategii kybernetické bezpečnosti ČR na období let 2015 až 2020, Koncepti výstavby Armády České republiky do roku 2025 (dále jen „KVAČR“), Koncepti ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 (dále jen „Koncepce ochrany obyvatelstva“), Koncepti mobilizace ozbrojených sil ČR (dále jen „Koncepce mobilizace“), Koncepti aktivní zálohy ozbrojených sil ČR (dále jen „Koncepce AZ“). Koncepce OPSÚ je dále rozpracována v souladu s Plánem obrany ČR, reaguje a je bezprostředně provázaná s vojenským plánováním zabezpečení obrany ČR a vojenským plánováním v rámci Severoatlantické aliance (dále jen „NATO“) a Evropské unie (dále jen „EU“).

Cílem Koncepce OPSÚ je upravit a rozvinout stávající způsob zabezpečení jednotlivých opatření OPSÚ jako součást řízení a organizace obrany státu¹, za kterou nese odpovědnost vláda ČR. Účinný systém zajišťování obrany ČR je vytvářen kombinací politických opatření nejvyšší úrovně řízení státu (legislativy i exekutivy), výstavby Armády ČR (dále jen „AČR“), opatření OPSÚ, opatření Národního systému reakce na krize pro potřeby řízení obrany státu (dále jen „NSRK“), výběrovým doplněním ozbrojených sil ČR (dále jen „OS ČR“), mobilizací OS ČR, hospodářskou mobilizací, přípravou občanů k obraně státu (dále jen „POKOS“) a dalšími opatřeními. Tento systém je úzce vzájemně rezortně i mezirezortně provázán, jednotlivé prvky systému vytvářejí základní předpoklady rozvoje dalších prvků a jsou na sobě závislé.

Za přípravu Koncepce OPSÚ odpovídá MO².

2. Bezpečnostní prostředí

Zhodnocením bezpečnostní situace a možných rizik se zabývá „Bezpečnostní strategie České republiky“, schválená Vládou ČR dne 4. února 2015, která zohledňuje a popisuje proměny bezpečnostního prostředí včetně klíčových hrozeb v euroatlantickém prostoru. Jejím cílem je zajistit systémový a koordinovaný rámec prosazování bezpečnostních zájmů ČR, přispět k efektivnímu využívání jednotlivých multilaterálních, bilaterálních i národních nástrojů a poskytnout vodítko pro odpovídající alokaci zdrojů pro účely bezpečnostní a obranné politiky ČR.

Prostředí ovlivňující bezpečnost ČR prochází dynamickými změnami. ČR a její evropští spojenci se nacházejí v nejhorší bezpečnostní situaci za posledních dvacet let. Mezi státní vojenský konflikt v Evropě již nelze zcela vyloučit a nelze ani vyloučit, že může zasáhnout i spojenecké země, k nimž je ČR vázána vzájemnými obrannými garancemi.

¹ § 3, zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky;

² § 16, odst. 2, písm. b), zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;

Pravděpodobnost přímého ohrožení území ČR masivním ozbrojeným útokem je nízká. Vývoj bezpečnostního prostředí v roce 2014 však ukázal, že vojenský konflikt v našem sousedství, bezprostředně ohrožující bezpečnostní zájmy ČR, může vzniknout neočekávaně a velmi rychle. Dochází k výraznému zkrácení varovací doby a v některých oblastech (např. oblast kybernetické bezpečnosti) již neexistuje, a proto je nezbytné, aby AČR již v míru disponovala potřebnými lidskými zálohami i materiálními rezervami a jejich přípravou, včetně obranné infrastruktury, které nelze získat v krátkém časovém období.

Bezpečnostní strategie ČR identifikuje celkem jedenáct bezpečnostních hrozeb:

- oslabování mechanismu kooperativní bezpečnosti i politických a mezinárodněprávních závazků v oblasti bezpečnosti,
- nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí,
- terorismus,
- šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů,
- kybernetické útoky,
- negativní aspekty mezinárodní migrace,
- extremismus a nárůst interetnického a sociálního napětí,
- organizovaný zločin, zejména závažná hospodářská a finanční kriminalita, korupce, obchodování s lidmi a drogová kriminalita,
- ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury,
- přerušení dodávek strategických surovin nebo energie,
- pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události.

Bezpečnost ČR je i nadále založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví, svobody, lidské důstojnosti a majetku. Zvyšující se závažnost nevojenských hrozeb (přerušení dodávek strategických surovin, negativní aspekty mezinárodní migrace, kybernetické útoky nebo závažná hospodářská a finanční kriminalita) překračují hranice a omezují schopnost ČR reagovat samostatně. V souvislosti se zhoršující se bezpečnostní situací v oblastech bezprostředně sousedících s členskými státy NATO a EU kladou také rostoucí nároky na schopnost Evropy samostatně reagovat a v této souvislosti je aktuální naplňování čl. III. Washingtonské smlouvy se všemi dopady do způsobů zajišťování obrany ČR.

3. Analýza stavu operační přípravy státního území České republiky

3.1. Současný stav operační přípravy státního území

OPSÚ definuje zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, včetně stanovení úkolů vlády, ministerstev, jiných ústředních správních úřadů (dále jen „ÚSÚ“), Česká národní banky (dále jen „ČNB“), krajských úřadů (dále jen „KÚ“), obecních úřadů (dále jen „OÚ“) obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“), obec s pověřeným obecním úřadem, právnických a fyzických osob (dále jen „zpracovatelů“). K 1. 7. 2016 byl novelizován § 6 a § 12 zákona č. 222/1999 Sb., o za zajišťování obrany ČR, které upravují povinnosti ministerstev, ÚSÚ a právnických nebo fyzických osob ve vztahu k objektům důležitým pro obranu státu

Do roku 2001 nebyl vydán žádný závazný dokument pro plánování, řízení a uskutečňování opatření OPSÚ. V roce 2004 rozvinula základní myšlenku OPSÚ „**Koncepce operační přípravy státního území ČR**“ (dále jen „Koncepce OPSÚ“), schválená usnesením vlády ČR (dále jen „UV ČR“) ze dne 2. června 2004 č. 569. Jejím cílem bylo vymezit činnosti OPSÚ, které je nutno uskutečňovat v míru, za stavu ohrožení státu (dále jen „SOS“) nebo za válečného stavu (dále jen „VS“) v oblasti obranné infrastruktury.

Následně byly tyto činnosti rozpracovávány na čtyři roky v „**Plánu operační přípravy státního území ČR na léta 2005 až 2008**“ schváleném UV ČR ze dne 13. července 2005 č. 923, který v určeném časovém úseku konkretizoval činnosti a opatření OPSÚ v návaznosti na zásady a postupy stanovené Konceptí v jednotlivých oblastech vojenské a nevojenské obranné infrastruktury.

V roce 2008 bylo dle stanovených zásad přistoupeno k jeho aktualizaci a byl připraven nový dokument s názvem „**Plán operační přípravy státního území ČR na léta 2009 až 2012**“, který byl schválen UV ČR ze dne 12. ledna 2009 č. 66. Při jeho přípravě byly využity získané zkušenosti z plnění úkolů OPSÚ v letech 2005 až 2008 a současně zohledněny nově přijaté a rozpracované dokumenty a materiály týkající se problematiky OPSÚ.

V návaznosti na „**Bílou knihu o obraně**“ schválenou UV ČR ze dne 18. května 2011 č. 369 a „**Bezpečnostní strategii ČR**“ schválenou UV ČR ze dne 8. září 2011 č. 665 byl Meziresortní odbornou pracovní skupinou (dále jen „MOPS“), zřízenou Výborem pro obranné plánování (dále jen „VOP“), za koordinace MO a v součinnosti s ostatními ÚSÚ a ČNB zpracován „**Plán operační přípravy státního území ČR na léta 2013 až 2016**“ schválený UV ČR ze dne 23. ledna 2011 č. 65.

UV ČR ze dne 12. ledna 2009 č. 65 byl schválen „**Souhrnný přehled objektů navrhovaných k určení za Objekty důležité pro obranu státu**“ podle § 29 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, který je každoročně upravován se stavem k 1. lednu. Z hlediska navržení objektů, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou být napadeny (dále jen „OMN“) byl UV ČR ze dne 19. prosince 2007 č. 1457 schválen „**Přehled objektů, které mohou být za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu napadeny**“, který je každoročně upravován se stavem k 1. lednu.

Byla zpracována „**Směrnice pro vyhodnocování, výběr a ochranu objektů obranné infrastruktury a stanovení rozsahu zpracovávané dokumentace**“ (dále jen „Směrnice OOI“), schválená UV ČR ze dne 19. prosince 2007 č. 1436, která konkretizuje a rozděluje v souladu se zákonem č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, objekty důležité pro obranu státu (dál jen „ODOS“) a je návodem pro ministerstva, jiné ÚSÚ, ČNB, KÚ a OÚ ORP k realizaci jejich úkolů. Směrnice byla pravidelně aktualizována a její 4. aktualizované vydání bylo schváleno UV ČR ze dne 21. března 2016 č. 247.

3.2. Silné a slabé stránky opatření operační přípravy státního území

Jednotlivá opatření OPSÚ jsou dopředu plánována a plněné průřezově všemi zpracovateli Plánu OPSÚ ČR. Silnou stránkou je komplexnost jednotlivých opatření OPSÚ v rámci oboru působnosti zpracovatelů. Slabou stránkou je nemožnost koordinace financování opatření OPSÚ z hlediska rozmělnění plánování finančních prostředků na jednotlivé zpracovatele.

Výstavba a rozvoj chráněných míst velení a **krizových pracovišť** se i nadále považují za důležitý článek v systému velení a řízení státu a jeho bezpečnostního systému při řešení vojenských i nevojenských hrozeb. Jsou stanoveny obecné zásady pro činnost správních úřadů, orgánů územní samosprávy a dalších vybraných státních nebo veřejných institucí za SOS a za VS. V závislosti na přidělených finančních prostředcích se tyto objekty udržují v provozuschopném stavu, avšak bez možnosti modernizace značně zastaralých technologií.

Problematika dopravních sítí byla orientována na udržování základních podmínek provozuschopnosti existující silniční, železniční a letecké dopravy.

U silniční dopravy byla určena silniční síť (dále jen „USS“) definována z východu na západ a z jihu na sever, která však není dosud sladěna s požadavky a potřebami OS ČR a požadavky a potřebami průmyslové základny ČR (požadavky dosud nebyly vzneseny).

Současně došlo k omezení potenciálu jak vojenských letišť, tak civilních letišť, která lze využít pro zvyšování obranyschopnosti, což se ukázalo jako krátkozraké. A v neposlední řadě bylo ustoupeno od rozvoje říční dopravy, která má však obrovský potenciál, zejména pro průmyslová odvětví ČR. Na základě plánů nezbytných dodávek byl vládě předložen návrh na racionalizaci pohotovostních zásob určených pro zajištění technické ochrany železnic a náhradního silničního přemostění.

V rámci snahy zefektivnit spolupráci se Správou státních hmotných rezerv, probíhá mezi Ministerstvem dopravy (dále jen „MD“) a MO průběžně řada aktivit sloužících k posílení spolupráce při použití pohotovostních zásob. Probíhá proces optimalizace skladby materiálů provizorních mostů uložených v pohotovostních zásobách u Správy státních hmotných rezerv. Vlastní proces optimalizace skladby materiálů provizorních mostů uložených v pohotovostních zásobách u Správy státních hmotných rezerv byl v roce 2016 schválen Bezpečnostní radou státu. Účelem odprodeje nadbytečného materiálu v pohotovostních zásobách státních hmotných rezerv určeného pro rezort dopravy je získání finančních prostředků na řešení současných technických a bezpečnostních problémů stávajících konstrukcí. Např. u konstrukce těžké mostové soupravy budou postupně nahrazeny dřevěné mostiny ocelovými panely a rošty, a tímto se zvýší užité vlastnosti této konstrukce. V této souvislosti je však legislativně i prakticky nezbytné dořešit odpovědnost subjektů a způsob udržování a provádění obnovy určených dopravních cest. Rozvoj telekomunikačních sítí i strukturalizace nemocničních kapacit probíhají bez většího vlivu rezortu MO a navíc se projevila nutnost zabezpečení kybernetické obrany.

3.3. Závěr analýzy

Koncepce OPSÚ systémově přistupuje k požadavkům a opatřením OPSÚ. Její text je upravován v souladu s výstupy z aktuálních bezpečnostních dokumentů ČR (KVAČR, Koncepcí mobilizace, Koncepcí AZ, Koncepcí ochrany obyvatelstva), v souladu s vývojem bezpečnostního prostředí od roku 2014.

Koncepce OPSÚ vytváří systémové prostředí, které bude reagovat na měnící se charakter bezpečnostního prostředí (situace) a bude v dostatečném časovém předstihu vytvářet jak nemateriální, tak i materiální opatření.

4. Základní princip zpracování Koncepce OPSÚ

Základním principem zpracování této koncepce je princip udržení a navýšení schopností OS ČR v duchu strategických dokumentů řešících zajištění obrany ČR.

4.1. Cíle a nástroje Koncepce OPSÚ

Obrana státu je souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Obrana státu zahrnuje výstavbu účinného systému řízení a organizace obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému.

V rámci systému řízení a organizace a obrany státu, za jehož realizaci odpovídá vláda, je plánování obrany státu jeden z procesů.

Plánování obrany³ státu je proces, který nastavuje roli jednotlivých subjektů při řízení a organizaci obrany státu.

Plány obrany státu jsou plánovacími dokumenty pro řízení a organizaci obrany státu. Je to soubor plánovaných opatření, vzájemně se ovlivňujících, k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením a ke splnění všech požadavků na zajišťování obrany státu, zabezpečení mezinárodních smluvních závazků o společné obraně, včetně podílu ozbrojených sil na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru, účasti na mírových operacích a podílu při záchranných pracích a při plnění humanitárních úkolů.

MO koordinuje zpracování Plánů obrany státu a tvoří je obranné plánování, plánování operací, mobilizační plánování a plánování připravenosti obranného systému státu.

Jedním z plánů obrany státu a zároveň základním dokumentem pro plánování obrany státu je v současnosti Plán obrany ČR. Obsahuje plán zajištění obrany ČR, scénáře použití OS ČR, plány činnosti orgánů v rámci systému obrany státu v míru, za SOS a VS a základní organizační a komunikační vazby v rámci systému obrany státu. Jako samostatný dokument je v Plánu obrany ČR zařazen Plán OPSÚ ČR, což koliduje s nastaveným systémem řízení a organizace obrany státu. Z tohoto důvodu po novelizaci zákonů branného zákonodárství k 1. 7. 2016 dochází k novelizaci NV č. 51/2004 Sb.

OPSÚ je jeden z procesů v tomto systému. Základním cílem Koncepce OPSÚ je tedy vymezit a následně cestou plánu koordinovat činnosti OPSÚ, které je nutno uskutečňovat v míru, za SOS nebo za VS. Tyto činnosti slouží k vytvoření nezbytných podmínek pro splnění úkolů OS ČR a ostatních součástí bezpečnostního systému ČR (dále jen „BS ČR“), spojeneckých ozbrojených sil a zabezpečení potřeb obyvatelstva na území státu v oblasti obranné infrastruktury.

V souladu s § 2 odst. 6 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, je OPSÚ definována jako souhrn opatření vojenského, ekonomického a obranného charakteru, která se plánují a uskutečňují v míru, za SOS nebo za SV s cílem vytvořit na území státu nezbytné podmínky pro splnění úkolů ozbrojených sil a zabezpečení potřeb obyvatelstva.

Koncepce OPSÚ je východiskem pro zpracování Plánu OPSÚ ČR. Plán OPSÚ ČR bude podkladem pro zpracování opatření OPSÚ v dílčích plánech obrany, které budou zpracovávat jednotlivá ministerstva, další ÚSÚ, ČNB, Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“), KÚ a OÚ ORP za oblast své působnosti.

Bezpečnostní systém tvoří příslušné prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, ale i právnické a fyzické osoby, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti ČR. Struktura bezpečnostního systému zahrnuje zejména prezidenta republiky, Parlament ČR, vládu, Bezpečnostní radu státu (dále jen „BRS“) a její pracovní orgány, ÚSÚ, KÚ a OÚ a jejich výkonné orgány krizového řízení. Dále zahrnuje ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, zpravodajské služby, záchranné sbory, záchranné služby a havarijní služby.

BRS je stálým pracovním orgánem vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování. Tvoří ji předseda vlády a další členové vlády podle rozhodnutí vlády.

BRS má pět stálých pracovních výborů, v gesci ministra obrany je Výbor pro obranné plánování (dále jen „VOP“). Pracovním orgánem vlády pro řešení krizových situací je Ústřední krizový štáb (dále jen „ÚKŠ“), který je zařazen do systému orgánů BRS. V případě vnějšího vojenského ohrožení ČR, při plnění spojeneckých závazků v zahraničí

³ Nařízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu;

a při účasti OS ČR v mezinárodních operacích na obnovení míru a udržení míru je jeho předsedou ministr obrany.

POKOS⁴ probíhá z hlediska obsahového zaměření, rozsahu, intenzity a organizace v různých režimech v závislosti na aktuálním stavu ve státě. Je jedním z nástrojů obranné politiky a nedílnou součástí plánování obrany státu. POKOS zahrnuje zejména zdravotnickou přípravu, přípravu k civilní obraně, zájmovou činnost s technickým a sportovním zaměřením, přípravu obyvatelstva k sebeobraně a vzájemné pomoci a další činnosti spojené s branností a se zabezpečením přípravy k obraně státu. Má charakter vzdělávání a provádí se v rámci základního a středního vzdělávání i v rámci jiné státem uznané vzdělávací činnosti. Občany k obraně státu připravují zejména školy, školská zařízení a další vzdělávací zařízení.

Hospodářská opatření pro krizové stavy (dále jen „HOPKS“) jsou jedním z nástrojů vyplývajících ze zajištění vojenské a nevojenské infrastruktury⁵.

a) Koncepce výstavby Armády České republiky do roku 2025

KVAČR prezentuje záměr MO jak naplnit úkoly druhého pilíře Obranné strategie ČR, akceschopné ozbrojené síly“ ve vztahu k AČR, v jeho kvantitativních a kvalitativních ukazatelích, do roku 2025. KVAČR vychází z bezpečnostních zájmů a principů zajištění obrany, bere v úvahu příslušné bezpečnostní a vojenské dokumenty NATO a EU. KVAČR je věcným zadáním pro tvorbu koncepcí nižšího řádu. Z hlediska fungování systému zajišťování obrany ČR Koncepce OPSÚ musí být propojena s KVAČR.

Základními garancemi a východisky pro zajištění obrany ČR jsou aktivní účast v systému kolektivní obrany NATO, opírající se o silnou transatlantickou vazbu, rozvoj schopností EU pro zvládání krizí a regionální spolupráce s partnerskými zeměmi.

Základním úkolem ozbrojených sil je připravovat se k obraně ČR a bránit ji proti vnějšímu napadení. To zahrnuje činnosti související s obranou území a vzdušného prostoru ČR a obranu infrastruktury nezbytné pro obranu státu.

b) Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030

Zabezpečení potřeb obyvatelstva v oblasti obranné infrastruktury zahrnuje soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, organizací, složek a obyvatelstva definovaných v **Koncepci ochrany obyvatelstva**, schválené UV ČR č. 805 ze dne 23. října 2013, kde jsou stanovené následující priority:

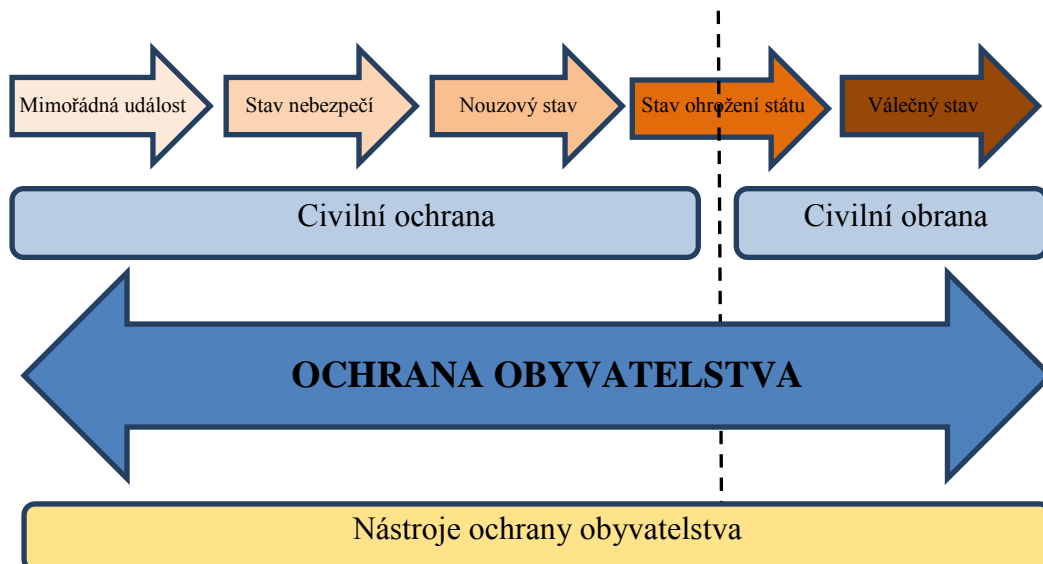
- širší zapojení občanů do systému ochrany obyvatelstva cestou zvýšení jejich schopnosti sebeochrany,
- širší zapojení právnických a podnikajících fyzických osob do přípravy na mimořádné události a krizové situace,
- zvýšení odolnosti a ochrany prvků kritické infrastruktury,
- cílená podpora vědy a výzkumu, vývoje, s důrazem na využívání dosažených výsledků v aplikační sféře v rámci systému vzdělávání a přípravy odborníků,
- vyvážené a komplexně využitelné úkoly a nástroje ochrany obyvatelstva umožňující efektivní prevenci a přípravu na mimořádné události a krizové situace.

Jejich cílem je minimalizovat dopady možných mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatelstva, majetek a životní prostředí.

⁴ § 52, zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky;

⁵ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a Vyhláška č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů;

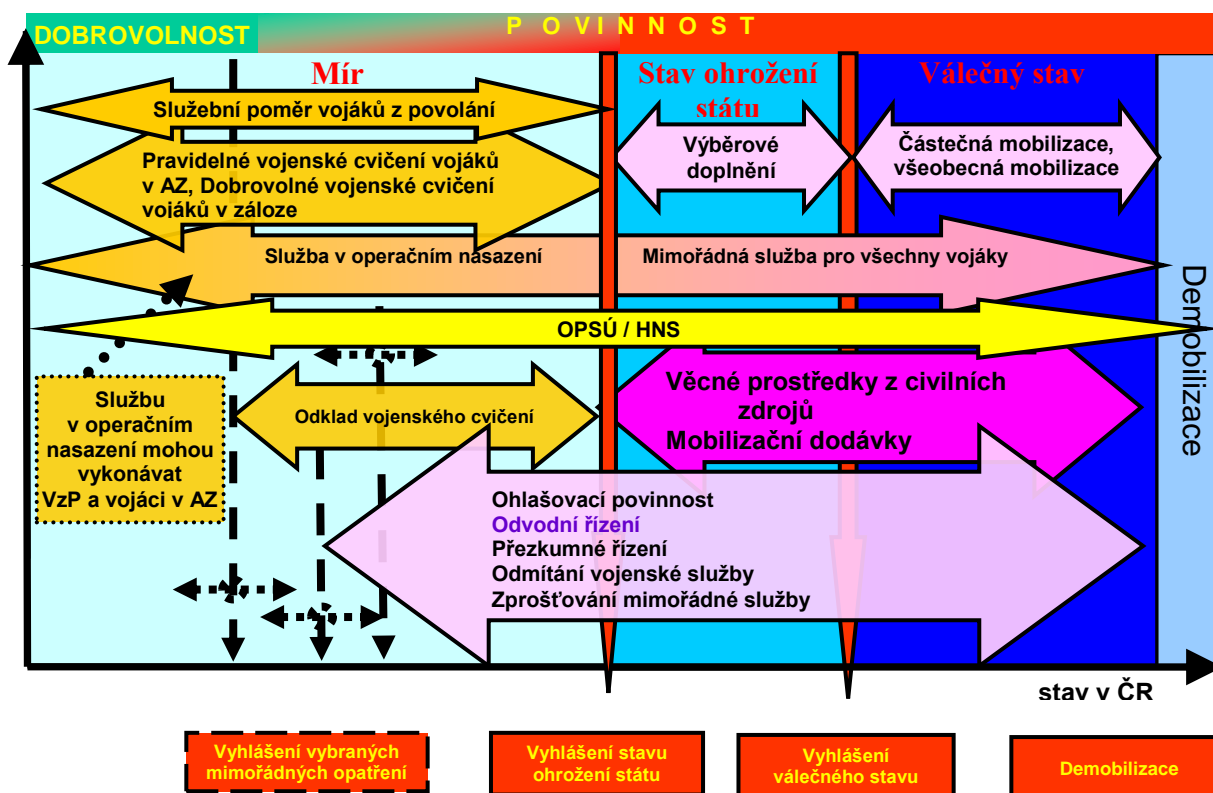

Obr. č. 1 – Vztah ochrany obyvatelstva, civilní ochrany a civilní obrany

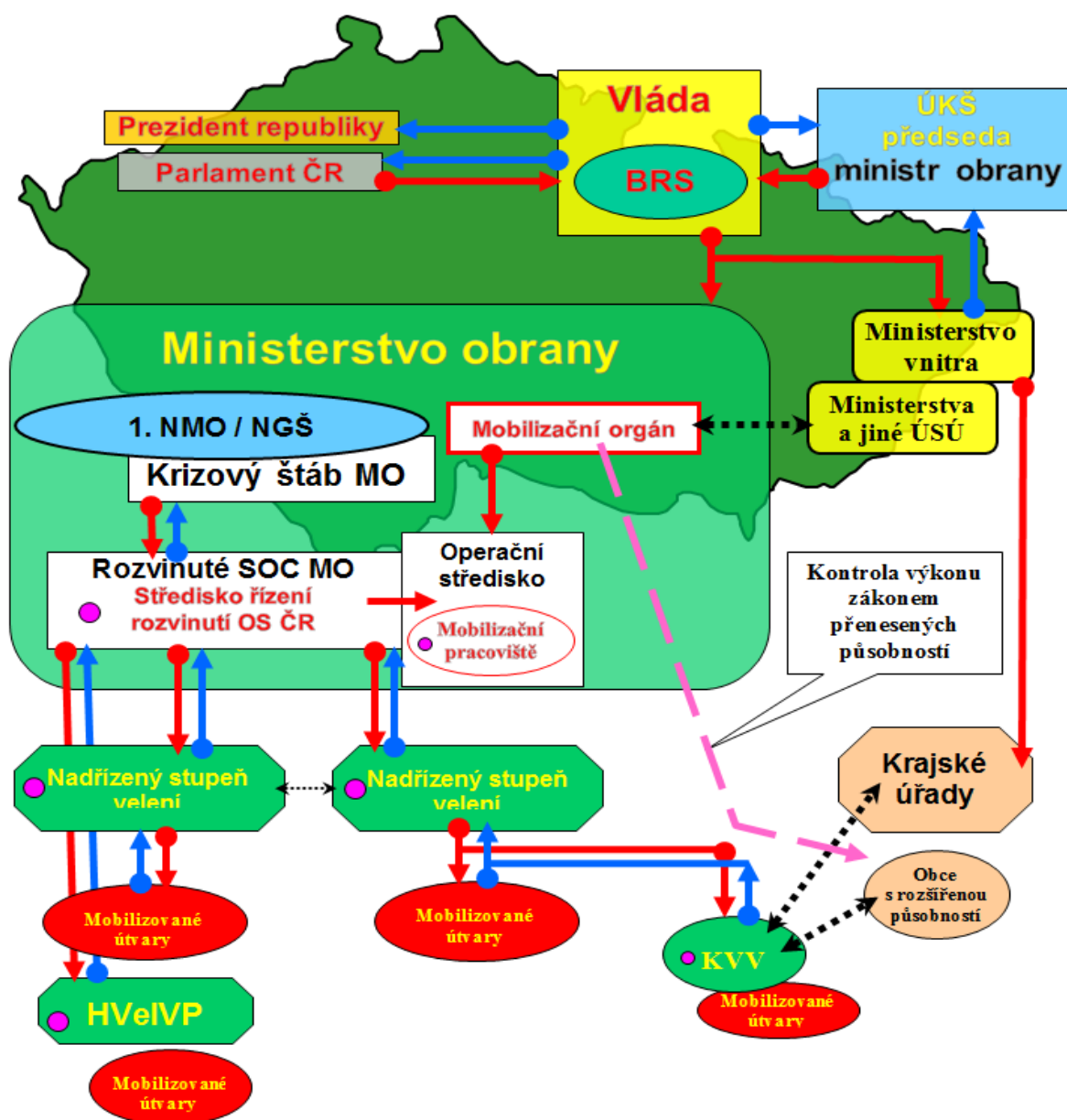
c) Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky

Koncepce mobilizace OS ČR nepostihuje pouze provedení mobilizace, tedy způsob hromadného doplnění vojenských útvarů a zařízení osobami, vojenským materiálem a majetkem. Popisuje také způsob doplnění OS ČR, velikost mobilizačních příprav v míru a navrhuje nezbytný proces přípravy pro převedení OS ČR z mírové do válečné organizační struktury, včetně využití mimořádných opatření v rámci ČR před vyhlášením SOS a předběžných opatření v rezortu MO.

Obr. č. 2 – Schéma navrhované realizace branné povinnosti, navyšování majetku a schopností OS ČR při postupném zavádění mimořádných opatření, při výběrovém doplňování a při částečné a všeobecné mobilizaci

Systémový přístup, navržený v Konceptci mobilizace OS ČR, zahrnuje všechny úrovně BS ČR. To se týká také odpovědnosti za její realizaci. Její úspěšnost je proto podmíněna prosazením centralizovaného plánování a řízení a jejím decentralizovaným prováděním na všech stupních řízení. Z hlediska fungování systému zajišťování obrany ČR Konceptce OPSÚ musí být propojena s Konceptcí mobilizace OS ČR.

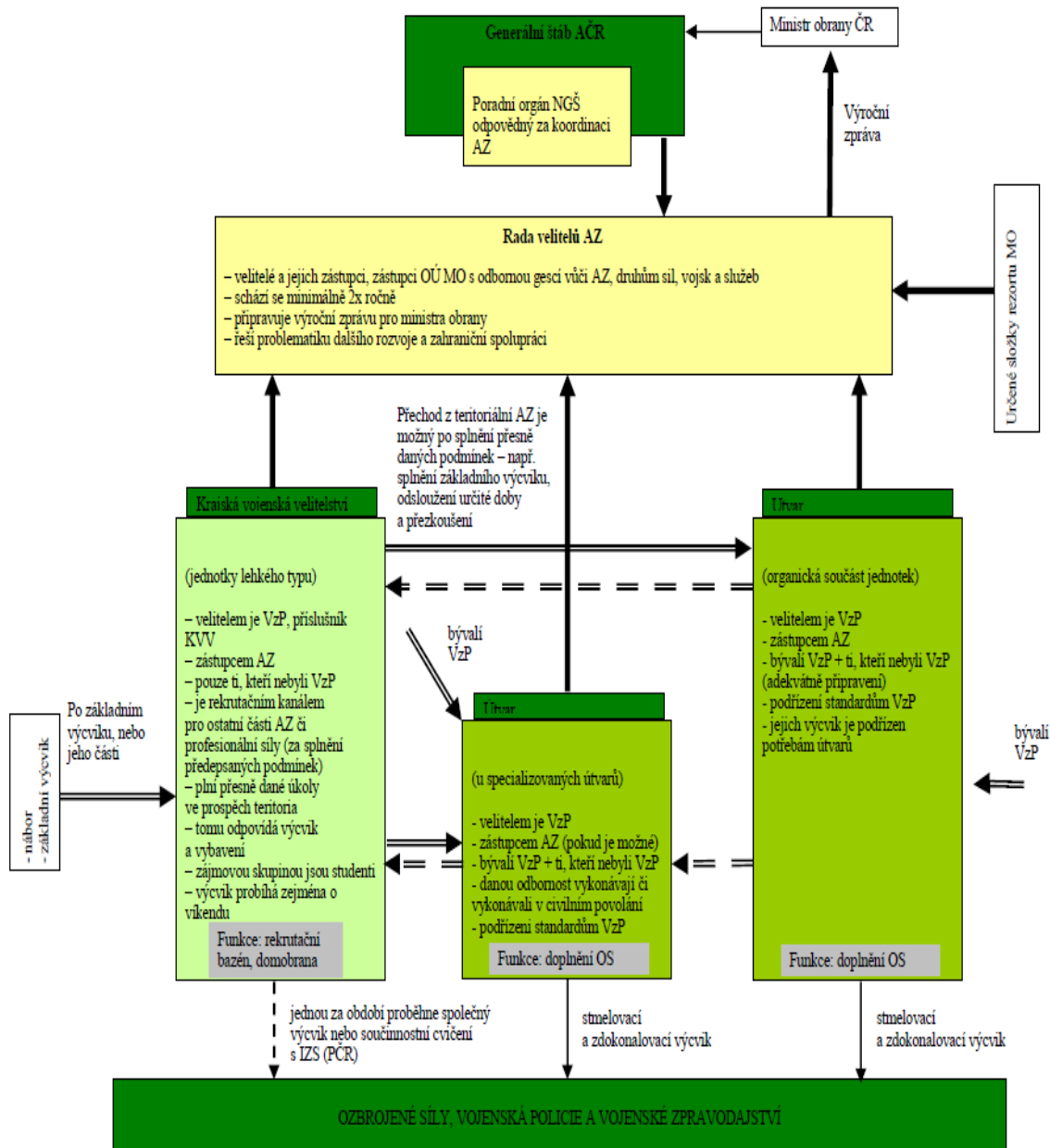
Obr. č. 3 – Systém krizového řízení při doplňování OS ČR za vojenského ohrožení státu

d) *Koncepce aktivní zálohy ozbrojených sil České republiky*

Koncepce aktivní zálohy (dále jen „AZ“) OS ČR stanovuje základní východiska a směry pro tvorbu, rozvoj a nasazení AZ v návaznosti na všechny druhy vojsk a služeb OS ČR. Na základě výsledků analýz definuje prostředí, ve kterém bude tvorba a použití AZ probíhat. V souladu s požadovanými schopnostmi OS ČR stanovuje priority tvorby AZ, konkretizuje možné způsoby jejího použití. Ustanovení Koncepce AZ budou detailněji rozpracována v dalších průřezových oblastech v působnosti MO. Z hlediska fungování systému zajišťování obrany ČR Konceptce OPSÚ musí být propojena s Konceptcí AZ OS ČR.

Hlavním důvodem vzniku AZ je záměr vytvoření zdroje kvalitně vycvičených a připravených vojáků v záloze pro přednostní doplňování vybraných útvarů a zařízení OS ČR. Zajištění bezpečnosti ČR a její všestranné obrany, včetně komplexního zabezpečení potřeb obyvatelstva, je možné pouze v rámci společně sdílené odpovědnosti. Pouze v rámci spolehlivého, spojeného a propojeného systému zajišťování obrany lze dosáhnout dostatečnou úroveň zabezpečení ochrany a obrany ČR. Tento přístup následně ovlivňuje požadavky na strukturu, velikost a požadované schopnosti jednotlivých vojenských i nevojenských složek, které se na zajištění bezpečnosti ČR podílejí. K tomu je nezbytné vybudovat a udržovat potřebnou velikost obranné infrastruktury.

Aktivní záloha se tak stává prostředkem, jehož prostřednictvím lze zčásti snížit negativní dopady na schopnosti OS ČR v případě dalšího snižování rozpočtu rezortu MO.

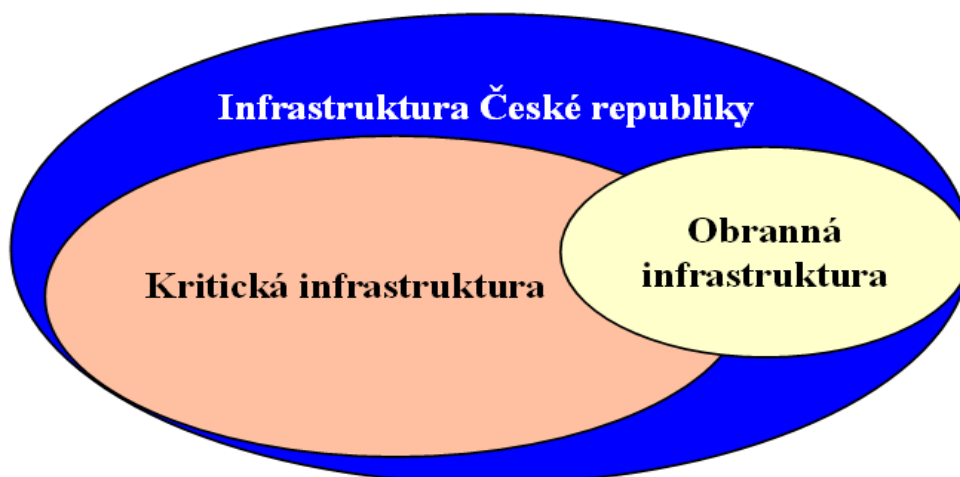
Obr. č. 4 – Procesní a funkční model aktivní zálohy

Krajské vojenské velitelství (dále jen „KVV“) sehrává v systému doplňování OS ČR a v tvorbě a zabezpečení AZ významnou roli. Vydává rozhodnutí o schopnosti občana vykonávat vojenskou činnou službu a vede evidenci vojáků v AZ. Je výkonným orgánem v oblasti zařazování vojáků do AZ, které provádí v součinnosti a na základě požadavků velitelů vojenských útvarů na předurčení vojáků v záloze. Provádí vyplacení odměny a náhrad za výkon vojenských cvičení, povinných vojenských cvičení nebo výjimečných vojenských cvičení v součinnosti s příslušnými veliteli vojenských útvarů a zabezpečuje vytvářenou jednotku doplňovanou vojáky v AZ ve své podřízenosti. Na základě požadavků vojenských útvarů zabezpečuje povolávání vojáků v AZ na vojenská cvičení, výjimečná vojenská cvičení a povinná vojenská cvičení.

KVV se podílí na plánování přípravy AZ a zodpovídá za použití a realizaci nasazení podřízené jednotky doplňované vojáky v AZ v případě potřeby.

4.2. Obranná infrastruktura podle zákona č. 222/1999 Sb.

V rámci území ČR je z hlediska zajišťování obrany každá infrastruktura jedinečná a pouze úhel pohledu na její použití a určení této infrastruktury umožňuje ji správně označit a zařadit jako infrastrukturu kritickou či obrannou.

Obr. č. 5 – Provázanost kritické a obranné infrastruktury

Z hlediska zajišťování obrany se všechna opatření vojenského, ekonomického a obranného charakteru v systému OPSÚ provádí v oblasti obranné infrastruktury. Je to asi nejdůležitější pojem v celém systému OPSÚ. Vzhledem k tomu, že však není tento pojem definován v žádném právním předpisu, je využívána definice, uvedená v „**Plánu operační přípravy státního území ČR na léta 2005 až 2008**“. Její znění je následovné:

Obranná infrastruktura je soubor objektů, staveb, pozemků a zařízení včetně nezbytných služeb, výrobních a nevýrobních systémů potřebných k zajištění jejich provozu, bez ohledu na formu vlastnictví a způsob využití, jejichž zničení, narušení nebo omezení jejich činnosti by v míru, za SOS nebo za VS ohrozilo plnění úkolů:

- OS ČR při realizaci Plánu obrany ČR a operačních plánů včetně mobilizačních opatření,
- ostatních prvků BS ČR při realizaci jejich dílčích plánů obrany,
- spojeneckých ozbrojených sil při realizaci jejich operačních plánů,
- ochrany obyvatelstva.

Obrannou infrastrukturu dělíme podle formy vlastnictví na vojenskou infrastrukturu, která zahrnuje vojenské objekty (vojenské ODOS, objekty zvláštních prací) a nevojenskou infrastrukturu (nevojenské ODOS, OMN a krizová pracoviště).

Při výběru objektů obranné infrastruktury se vychází ze schválených dokumentů, které se vztahují k plánování, řízení a organizaci obrany státu a ze stanovených úkolů, které je navrhovatel povinen k zajišťování obrany státu plnit. Mezi tyto objekty mohou být zahrnuty i subjekty výrobní i nevýrobní sféry provozující zařízení nebo objekty poskytující služby, popř. vytvářející produkty ve stanovených oblastech kritické infrastruktury⁶.

Přehled objektů obranné infrastruktury je veden u MO v aplikačním programovém vybavení informačního systému mobilizační přípravy modulu Operační příprava státního území (dále jen „APV ISMP modulu OPSÚ“) v hlavní aplikaci.

Kritickou infrastrukturou se rozumí prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, kdy při narušení jeho funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu⁷.

4.2.1. Vojenské objekty

Vojenské ODOS podle § 29 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, jsou pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a jejich příslušenství, která mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil.

Vojenské ODOS jsou dále:

- a) pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává MO nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená.

Vojenské ODOS jsou majetkem státu a hospodaření s nimi přísluší MO a jím zřízeným organizačním složkám státu⁸.

V souladu s příslušnými usneseními vlády MO aktualizuje přehled vojenských ODOS, vedených podle § 29 odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

V návaznosti na tento úkol MO průběžně aktualizuje stálý obranný plán „OBJEKT“ a související vojenskou dokumentaci ke střežení (ochraně) vojenských ODOS.

MO provádí výstavbu a údržbu objektů obranné infrastruktury na území vojenských újezdů. Udržuje a obnovuje pozemky, stavby a další objekty vojenských újezdů s cílem zabezpečit výcvik vojsk, jejich pohyb uvnitř vojenských výcvikových prostorů, přístup ke stanoveným nakládacím a vykládacím železničním stanicím atd. a vytváří podmínky pro poskytování podpory hostitelským státem - Host Nation Support (dále jen „HNS“) a mobilizační rozvinutí OS ČR. Průběžně aktualizuje přehledy kapacit vojenských objektů, vojenských vleček, ubytovacích kapacit Vojenských ubytovacích zařízení MO, Výcvikových a školicích zařízení MO, kapacit vojenských nemocnic a Volarezy a možností využití vojenských újezdů vedených v APV ISMP modulu OPSÚ.

⁶ Usnesení vlády ze dne 14. prosince 2011 č. 934 k určení prvků kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je organizační složka státu;

Nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury;

⁷ § 2, písm. g), Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon);

⁸ § 2, odst. 1, Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky;

4.2.2. Nevojenské objekty

Nevojenské **ODOS** podle § 29 odst. 2 písm. b) až d) zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR jsou:

- b) pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel,
- c) pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda,
- d) pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda.

OMN jsou objekty, které mají za SOS a za VS funkcí nebo umístěním zásadní význam pro zabezpečení mobilizace OS ČR na území kraje, plnění opatření k zajišťování obrany na území kraje, zajištění základních životních potřeb obyvatel kraje a fungování státní správy a samosprávy na území kraje.

OMN jsou objekty, které podle § 7 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany, vyhodnocují KÚ v součinnosti s ministerstvy, jinými správními úřady a ČNB, a navrhnou vládě, cestou MO, způsob jejich ochrany. Tato opatření se nevztahují na objekty v působnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny, Kanceláře Senátu, Nejvyššího kontrolního úřadu, Kanceláře prezidenta republiky, Úřadu vlády České republiky, ministerstev, Správy státních hmotných rezerv, zpravodajských služeb České republiky, ČNB a na objekty, které střeží ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory.

Ministerstva, jiné ÚSÚ, Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu Parlamentu ČR, Kancelář prezidenta republiky, ČNB, zpravodajské služby a NKÚ (dále jen navrhovatelé) vyhodnocují OMN, k nimž vykonávají vlastnická práva nebo jiná majetková práva fyzické osoby nebo právnické osoby. Navrhovatelé současně stanovují i kritéria, podle kterých KÚ navrhne OMN, jejichž činnost souvisí s okruhem působnosti navrhovatelů vyplývající ze zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, respektive stanovenou jiným právním předpisem. Návrh vlastních OMN předkládají navrhovatelé formou exportu dat z externí aplikace APV ISMP modulu OPSÚ na KÚ.

Cílem vyhodnocování objektů je výběr pouze takových objektů, jejichž napadení by významným způsobem vyvolalo omezení činností OS ČR, orgánů státní správy a samosprávy a života obyvatel v době SOS nebo za VS ve správním obvodu jednotlivých krajů a hl. m. Prahy.

V souladu s příslušnými usneseními vlády MO aktualizuje přehled těchto nevojenských ODOS a OMN a jednou ročně informuje BRS o provedení aktualizace dat o těchto objektech.

4.2.3. Krizová pracoviště

Pro využití prezidentem republiky, vládou, ministerstvy, jinými ÚSÚ a ČNB, jinými správními úřady, orgány krajů, ostatními orgány s územní působností, orgány obcí, Kanceláří senátu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a Kanceláří Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, NKÚ, Úřadem pro zahraniční styky a informace (dále jen „ÚZSI“), KÚ, OÚ a základními složkami integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) se pro řešení nevojenských i vojenských krizových situací zřizují a využívají krizová pracoviště,⁹ a to chráněná či nechráněná. Krizová pracoviště mohou být hlavní a záložní.

⁹ Usnesení vlády ze dne 10. května 2006 č. 512 o Zásadách pro zřizování záložních krizových pracovišť;

4.3. Vojenská infrastruktura

Je soubor vojenských objektů, staveb, pozemků a zařízení včetně nezbytných služeb, výrobních a nevýrobních systémů potřebných k zajištění jejich provozu ve vlastnictví státu, jejichž zničení, narušení nebo omezení jejich činnosti by v míru, za SOS nebo za VS ohrozilo plnění úkolů ozbrojených sil.

4.3.1. Infrastruktura pro zajištění obrany ČR a podporu operací na udržení míru NATO, EU a OSN

4.3.1.1. Program bezpečnostních investic NATO

Z vojensko-odborného hlediska se Program bezpečnostních investic NATO - NATO Security Investment Program (dále jen „NSIP“) na území ČR zaměřuje na další rozvíjení informační a komunikační sítě, na posilování postavení protivzdušné obrany státu v rámci systému NATINEADS (Integrovaný systém protivzdušné obrany NATO) a na rekonstrukce a modernizace leteckých základen. Zásobování pohonnými hmotami (dále jen „PHM“) určeného letiště je řešeno železniční přepravou.

Výsledkem realizace NSIP na našem území je obranná infrastruktura, která se bude využívat jak pro činnost spojeneckých ozbrojených sil, tak i OS ČR. Z tohoto pohledu je součástí plánování OPSÚ. Všechny tyto projekty se realizují již v míru.

4.3.1.2. Zabezpečení podpory hostitelským státem

Dále se bude rozvíjet systém výběru a rozsah vybavení prostorů pro rozmístění spojeneckých sil pro posílení OS ČR na území ČR a návazně se propracuje systém poskytování HNS včetně vedení trvalého přehledu o kapacitách pro její zabezpečení. K tomuto účelu je prováděna pravidelná aktualizace Katalogu HNS (Czech Republic Host Nation Support Capability Planning Catalogue). Účelem tohoto katalogu je definování potenciálních vojenských a civilních kapacit a poskytnutí pomoci spojeneckým a partnerským silám, které jsou umístěny na národním teritoriu, operují z tohoto teritoria nebo provádějí přesun.

Cílem je provést revizi HNS tak, aby odpovídala požadavkům předběžného plánování obrany NATO (Advance Planning) a mohla efektivně přispět k případnému provedení opatření vycházejících z nových předběžných plánů, tzv. Graduated Response Plans, připravit potřebné právní, administrativní, organizační i technické nástroje pro zabezpečení rychlého přesunu aliančních sil přes území ČR včetně dočasného soustředění části těchto sil na území ČR v případě potřeby.

4.3.1.3. Nasazení ozbrojených sil ČR mimo státní území

Pohotovostní systémy NATO a EU jsou významným nástrojem obranné politiky členských zemí obou organizací. Jsou příspěvkem k odstrašení případného ozbrojeného napadení, nástrojem reakce na nepředvídané krizové situace mimo území států NATO a EU, podporují rozvoj obranné spolupráce členských zemí, interoperabilitu jejich sil a mají i nezanedbatelný transformační přínos.

Specifickou kapitolu pak představuje příspěvek ČR do nově ustaveného mechanismu pohotovostních sil OSN - United Nations Peacekeeping Capability Readiness System (dále jen „UNPCRS“). Zapojení do UNPCRS v sobě obsahuje vyšší závazek (pravděpodobnost)

nasazení než dřívější systém United Nations Standby Arrangements System (dále jen „UNASAS“). Vyčleňování sil do UNPCRS nemusí být kontinuální a mělo by se střídat s působením v misích OSN.

Systém operační přípravy státního území se bude rozvíjet dále tak, aby zabezpečil plnění základního cíle v oblastech zajišťování obrany ČR včetně systému výběru, výcviku a rozsahu vybavení příslušníků OS ČR pro plnění úkolů mimo státní území ČR v rámci sil NATO, EU a OSN.

• ***Pohotovostní systém NATO***

V reakci na změnu bezpečnostního prostředí přistoupila Aliance k přijetí Akčního plánu připravenosti Readiness Action Plan (dále jen „RAP“), který vede i k adaptaci konceptu NATO Response Forces (dále jen „NRF“).

Nová struktura NRF se skládá:

- Very High Readiness Joint Task Force (dále jen „VJTF“) 5-7 dní,
- Immediate Follow-on Force Group (dále jen „IFFG“) 30 a 45 dní,
- Follow-on Force Group (dále jen „FFG“) do 0-60 dnů, pro posílení či doplnění součástí NRF s vyšší pohotovostí).

Tyto hlavní složky se dále člení na své pozemní, námořní a vzdušné komponenty a komponent speciálních sil s velmi vysokou pohotovostí v rámci VJTF.

I v novém konceptu NRF zůstalo zachováno úkolové uskupení chemické, radiační a biologické obrany a přibyly i nové prvky pro informační a logistické zabezpečení případného nasazení NRF. Všechny tyto prvky jsou i nadále složeny z dobrovolných národních příspěvků vyčleňovaných na roční bázi, s výjimkou pozemního prvku, který je generován na základě rotačního schématu. V případě nasazení by VJTF spolu s oběma sledy IFFG a divizním kompletem měl vytvořit plnohodnotnou mnohonárodní divizi.

Nutnost dalšího pokračování výstavby těchto sil vyvolá i potřebu výstavby nezbytné obranné infrastruktury.

• ***Pohotovostní systém EU***

Bojové uskupení EU battlegroup (dále jen „EUBG“) je určeno pro celé spektrum operací, jako například humanitární a záchranné mise, mise k řešení krizí včetně prosazování míru a stabilizační operace po ukončení konfliktu. Vyznačuje se schopností vést jak samostatné operace, tak i schopnostmi plnit úkoly vstupních sil v počáteční fázi větší operace EU. Musí být schopno zahájit plnění úkolů v prostoru působení do 10 dnů od rozhodnutí Rady EU. V prostoru nasazení pak musí být schopno působit krátkodobě po dobu 30 dnů s možností prodloužení až na minimálně 120 dnů, popř. do příchodu následných sil.

Při výstavbě EUBG bude využívána existující obranná infrastruktura.

• ***Pohotovostní systém OSN***

Od měsíce října 2015 byl dosavadní „Systém pohotovostních ujednání OSN UNASAS“ nahrazen „Systémem připravenosti schopností pro mírové operace OSN UNPCRS“, který by oproti UNASAS měl prostřednictvím užší interakce mezi ústředím OSN a členskými zeměmi zajistit lepší připravenost a včasné nasazení potřebných schopností v mírových operacích. UNPCRS se tak stává integrální součástí strategického generování sil OSN a bude využíván jako první při generování sil pro mírové operace OSN. Nový pohotovostní

system OSN se tak svým charakterem více přibližuje pohotovostním systémům NATO a EU. Proto i vyčleňování sil a prostředků MO pro UNPCRS bude probíhat v rámci stejného schvalovacího procesu jako NRF a EUBG, včetně využití stejného mechanismu financování případného nasazení mimo rozpočtovou kapitolu MO.

Příprava a použití UNPCRS bude využívat existující obrannou infrastrukturu.

4.3.2. Infrastruktura rezortu Ministerstva obrany

4.3.2.3. Vojenská nemovitá infrastruktura

Vojenská nemovitá infrastruktura jsou pozemky a stavby sloužící k zabezpečení výcviku, ubytování vojáků v činné službě, uskladnění, uložení, ošetřování a opravám vojenského materiálu nebo slouží k zabezpečení jejich úkolů, které jsou majetkem státu a hospodaření s nimi přísluší MO a jím zřízeným organizačním složkám státu¹⁰.

4.3.2.4. Nemovitá vojenská infrastruktura ve vojenských újezdech

Vojenské újezdy jsou vymezené části území státu určené k zajišťování obrany státu a k výcviku OS ČR, které se zřizují, mění a ruší zvláštním zákonem¹¹.

Újezd tvoří územní správní jednotku, za jejíž správu odpovídá MO¹².

Státní správu na území újezdu vykonává správní úřad s názvem újezdni úřad. Újezdni úřad je současně vojenským orgánem, který plní úkoly při zajišťování obrany státu. Je podřízen MO a výdaje na činnost újezdního úřadu se hradí z rozpočtu ministerstva.

4.3.2.5. Infrastruktura zvláštních prací

Zvláštní práce představují plánování, výstavbu, údržbu a kontrolu zvláštních staveb¹³, tzv. „Objektů zvláštních prací“ (dále jen „OZP“) a souhrn ženíjních opatření, která realizují v režimu utajení OS ČR na území ČR k jeho přípravě pro vedení jednotlivých druhů operací v souladu s operačními plány.

OZP jsou objekty MO určeny k plnění specifických úkolů, zejména k podpoře a zabezpečení vedení bojové činnosti vlastních vojsk na území ČR, které byly vybudovány v letech 1918 – 1992, nejčastěji na pozemcích a nemovité infrastruktúre nepatřících MO. Mezi OZP patří objekty polní obrany, brodová přepraviště, vojenská náhradní přemostění, stálá zařízení pro ničení, vodní zdroje, stálá lehká a těžká opevnění a operační skládky. MO vede a aktualizuje přehled těchto objektů a zabezpečuje jejich kontrolu cestou KVV.

Většina OZP nebude OS ČR dále využívána, postupně budou vyřazovány z evidence a bude pokračovat jejich předávání mimo působnost MO, nebo budou likvidovány. Výjimku tvoří OZP ve vojenských újezdech nebo ve vojenských areálech.

¹⁰ § 2, odst. 1, Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky;

¹¹ § 30 a § 31, Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky;

¹² § 16, odst. 1, písm. c), zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;

¹³ § 43, Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky;

4.3.2.6. Kritická obranná komunikační a informační infrastruktura

Problematika řešení kritické infrastruktury je natolik složitá a vzájemně průřezově propojená napříč všemi odvětvími s velkým počtem zúčastněných ekonomických subjektů ČR a orgánů veřejné správy, že vyžaduje celou řadu technických, organizačních a dalších podpurných prvků s odpovídajícím časovým prostorem nutným k jejich vyřešení.

4.4. Nevojenská infrastruktura

4.4.1. Energetika

4.4.1.1. Elektřina, plyn, tepelná energie

Pro zajištění dodávek elektřiny, plynu a tepelné energie pro činnost BS ČR a dalších vybraných prvků je třeba vytvářet podmínky. V rámci procesu zajištění dodávek elektřiny, plynu a tepelné energie po vyhlášení SOS nebo VS musí být postupováno v souladu s platnou legislativou, především se zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), v znění pozdějších předpisů.

V rámci procesu zajištění dodávek elektřiny, plynu a tepelné energie po vyhlášení SOS nebo VS je v případě potřeby možné omezit nebo přerušit dodávky elektřiny, plynu a tepelné energie v souladu s platnou legislativou. Zásobování BS ČR a vybraných prvků energiemi se zabezpečuje přednostně na základě smluvního vztahu.

Pro zajištění činnosti BS ČR a dalších vybraných prvků je nezbytné postupně zabezpečit autonomní energetické zdroje pro dodávku elektrické energie po dobu minimálně 48 hodin, a to dle reálných potřeb a v souladu s ekonomickými možnostmi. Rozsah a způsob zabezpečení autonomními zdroji včetně potřebného finančního zabezpečení řeší ÚSÚ a kraje se zřizovateli (provozovateli) určených zařízení v souladu s jejich působností.

4.4.1.2. Ropa a ropné produkty

Jedním z hlavních úkolů Správy státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“) je podpora připravenosti k obraně suverenity a územní celistvosti ČR, záchranných prací a likvidačních prací a to formou vytváření nouzových zásob ropy a ropných produktů pro řešení stavu ropné nouze a popřípadě krizové situace. K tomu musí SSHR zajistit trvalou technickou připravenost a provozuschopnost skladu SSHR k zásobování určené letecké základny a připravenost skladů ochraňovatelů k uvolnění PHM pro potřeby OS ČR a obyvatelstva.

Další z úkolů a funkcí předpokládá podporu IZS při záchranných a likvidačních pracích zejména zdravotních, ženíjních a chemických jednotek. SSHR, aby naplnila tyto potřeby, má vybudován systém zabezpečení zásobování OS ČR a složek IZS PHM za SOS a VS při použití karetního systému (Karta SSHR). V její odpovědnosti je nadále a trvale zajistit plynulé zásobování útvarů a zařízení AČR PHM podle skutečné potřeby, požadavků a možností.

4.4.2. Vodní hospodářství

Základním úkolem je trvale zabezpečit funkčnost systému nouzového zásobování pitnou vodou prvků BS ČR a obyvatelstva při vyřazení hlavních zdrojů vody.

Nouzové zásobování pitnou vodou pro zajištění prvků BS ČR a obyvatelstva za SOS nebo VS musí zabezpečit orgány krajů, hlavního města Prahy, orgány obcí a městských částí v hlavním městě Praze ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství (dále jen „MZe“) a ostatními ÚSÚ. Výkonnou složkou tohoto systému jsou na teritoriu krajů a hlavního města Prahy právnické a podnikající fyzické osoby - vlastníci a provozovatelé vodovodů, provozovatelé technických zařízení na náhradní úpravu surové vody. Dodávky pitné vody jsou realizovány příslušnými výkonnými složkami. Jedná se především o odběry surové vody z podzemních zdrojů s využitím i upravených nekontaminovaných povrchových zdrojů. Nouzové zásobování pitnou vodou zajistí podle aktualizovaného metodického pokynu MZe.

Zabezpečení prvků BS ČR zajištěním dodávek pitné vody ve stálých objektech po vyhlášení SOS nebo VS se bude realizovat shodně jako pro obyvatelstvo - v systému nouzového zásobování vodou. V souladu se zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, k této činnosti se bude využívat systém nezbytných dodávek, mobilizačních dodávek a státních hmotných rezerv.

4.4.3. Potravinářství a zemědělství

Cílem je vytvořit systém zásobování prvků BS ČR a obyvatelstva potravinami a zemědělskými komoditami.

V souladu se zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, a zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů bude koordinovat MZe ve spolupráci s ÚSÚ a KÚ výrobu a dovozy potravin a zemědělských komodit pro prvky BS ČR a obyvatelstvo za SOS nebo za VS.

Pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstraňování následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu bude MZe vytvářet podle zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti SSHR, v rámci rezortu zemědělství státní hmotné rezervy. Hmotné rezervy budou MZe vytvářeny v rozsahu vybraných základních surovin, polotovarů a výrobků.

4.4.4. Zdravotnictví

Infrastrukturu zdravotnictví tvoří poskytovatelé zdravotních služeb (zejména přednemocniční neodkladné péče, akutní lůžkové péče, distribuce léčiv a zdravotnických prostředků apod.), orgány ochrany veřejného zdraví a zdravotní ústavy.

V souladu s právními předpisy je činnost infrastruktury zdravotnictví zabezpečována cestou MO, Ministerstvem zdravotnictví¹⁴ (dále jen „MZ“) a KÚ¹⁵. Cíle a úkoly uvedené v Koncepti OPSÚ jsou na dané období rozpracovány v Plánu OPSÚ ČR. Konkrétní úkoly a jejich plnění jsou zapracovány do Dílčího Plánu obrany MZ a do Dílčích plánů obrany jednotlivých krajů.

---

¹⁴ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů;

¹⁵ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů;

Hlavním cílem OPSÚ v oblasti nevojenské infrastruktury zdravotnictví je zabezpečit ochranu veřejného zdraví a poskytování zdravotních služeb:

- OS ČR,
- ozbrojeným silám spojeneckých vojsk (HNS),
- složkám IZS,
- občanům ČR.

4.4.4.1. Ochrana veřejného zdraví

a) Ochranu veřejného zdraví¹⁶ u OS ČR a ozbrojených sil spojeneckých vojsk zajišťuje MO jako orgán ochrany veřejného zdraví, který vykonává státní zdravotní dozor a dohlíží zejména na:

- očkování proti infekčním nemocem s ohledem na možná rizika, kterým mohou být příslušníci ozbrojených sil vystaveni,
- kvalitu pitné vody určené pro potřebu ozbrojených sil,
- provozování stravovacích služeb určených pro ozbrojené síly, a to s ohledem na možná epidemiologická rizika a kvalitativní hodnoty pokrmů (smyslové a výživové),
- ubytovací zařízení využívaných pro potřebu ozbrojených sil s ohledem na možná epidemiologická rizika,
- poskytovatele zdravotních služeb v působnosti rezortu obrany, zejména s ohledem na epidemiologická rizika.

b) Státní zdravotní dozor vykonávaný orgány ochrany veřejného zdraví pro složky IZS a občany ČR zajišťuje Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“), MZ a krajské hygienické stanice, a to v rozsahu své působnosti, kterou stanovuje zákon.

c) Cílem činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví je ochrana a podpora veřejného zdraví obyvatelstva ČR včetně složek IZS.

4.4.4.2. Poskytování zdravotních služeb

Poskytování zdravotních služeb OS ČR a ozbrojeným silám spojeneckých vojsk zajišťuje MO vlastními silami a prostředky. V případě vyčerpání svých kapacit budou využity i služby civilních poskytovatelů akutní lůžkové péče, a to především těch, které jsou v přímé řídicí působnosti MZ.

Poskytování zdravotních služeb složkám IZS a občanům ČR bude zajištěno zejména v oblasti:

- a) přednemocniční neodkladné péče** – bude zajištěno poskytovateli zdravotnické záchranné služby krajů, jejichž zřizovatelem je kraj,
- b) akutní lůžkové péče** – bude zajištěno zejména poskytovateli, jejichž zřizovatelem je MZ, a dále pohotovostními zásobami SET 2000¹⁷, které byly pořízeny SSHR do pohotovostních zásob na základě žádosti MZ. Jejich vyžadování se řídí příslušnými zákony¹⁸. Na poskytování akutní lůžkové péče se budou rovněž podílet poskytovatelé

¹⁶ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ 25 SETů 2000, každý po 100 lůžkách s příslušenstvím

¹⁸ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů

akutní lůžkové péče, které určil kraj jako OMN, jejichž seznam a úkoly má zapracovány do Dílčího plánu obrany kraje.

4.4.4.3. Dodávky léčiv a zdravotnických prostředků

Dodávky léčiv a zdravotnických prostředků budou zajištěny typovým plánem „Narušení dodávek léčiv a zdravotnických prostředků velkého rozsahu“, který zpracovalo MZ a jehož rozpracování na podmínky kraje je součástí krizových plánů krajů a dílčí Plány obrany krajů tento typový plán využívají.

Distribuci transfúzních přípravků a krevních derivátů zajistit prostřednictvím krizových transfúzních center.

Úkoly pro zabezpečení OPSÚ rozpracovávají do svých dílčích plánů obrany (Plánu realizace OPSÚ) dotčené ÚSÚ a KÚ. Jedná se zejména o:

- zajištění zásob a distribuce transfúzních přípravků a krevních derivátů,
- zajištění krizové připravenosti poskytovatelů zdravotních služeb na hromadný příjem postižených osob,
- zajištění navýšení počtu lůžkové kapacity,
- zajištění činnosti center specializované péče,
- zajištění ochrany veřejného zdraví,
- nastavení systému dodávek léčiv a zdravotnických prostředků na krajské úrovni,
- zajištění nakládání s velkým počtem těl zemřelých v souladu s právními předpisy, včetně zajištění pohřbívání.

4.4.5. Doprava

Dopravní infrastruktura se člení na infrastrukturu pro pozemní dopravu, pro leteckou dopravu a pro vodní dopravu. Tvoří ji soubor objektů a zařízení, které slouží k přepravě osob, techniky, dalšího materiálu a jiných nákladů při zabezpečování úkolů obrany ČR uvedenými druhy dopravy.

4.4.5.1. Infrastruktura pro pozemní dopravu

MO v oblasti infrastruktury pro pozemní dopravu zpracuje projektové požadavky na výstavbu konkrétních silničních a železničních náhradních přemostění a stanoví parametry a trasy USS a určené železniční sítě (dále jen „UŽS“), včetně konkrétních požadavků na jejich provoz, údržbu a obnovu.

MD ve spolupráci s provozovateli dopravní infrastruktury zajistí materiál a výstavbu pro požadované silniční a železniční náhradní přemostění vyjma výstavby náhradních silničních přemostění z materiálů Pontonové mostové soupravy (dále jen „PMS“) a dále dle požadavku a finančních možností realizaci přípravy, údržby a obnovy USS a UŽS.

V určené síti dopravních cest MD považuje za klíčové zajistit v kontextu výše uvedených požadavků provozuschopnost, kvalitní údržbu a opravy požadované dopravní infrastruktury zejména finančně. Přitom v rámci působnosti MD jsou podporovány a následně budovány nebo modernizovány ty úseky infrastruktury, u kterých se prokáže ekonomická návratnost (tento předpoklad je i nedílnou součástí čerpání dotací z evropských fondů). Napojení úseků vojenských újezdů na dopravní síť ČR nemá pozitivní vliv na zajištění kladných ekonomických ukazatelů, tzn., že pro úpravy takovýchto okrajových částí pozemních

komunikací či drah na požadované parametry je nutné počítat i s nutností spolufinancování z rozpočtové kapitoly MO.

UŽS tvoří hlavní tratě orientované ve směru východ – západ, odklonové tratě převážně orientované ve směru sever – jih, přípojné tratě včetně traťových spojek a vybrané vlečky. Tyto tratě jsou v přechodových stanicích napojeny na železniční síť sousedních států.

USS tvoří zájmové pozemní komunikace včetně jejich trasování. Tyto pozemní komunikace jsou v hraničních přechodech napojeny na silniční síť sousedních států.

Výstavba „Náhradních silničních přemostění“ se bude řešit ve dvou etapách. V první etapě se budou realizovat plovoucí mosty, u kterých se bude postupně přecházet k progresivní mostové soupravě PMS a později logistické mosty s Multimodálním logistickým centrem (dále jen „MLC“). Před realizační opatření bude uskutečňovat a udržovat správce komunikace zpravidla pro plovoucí náhradní přemostění, majetkoprávní vypořádání a územní „uzávěry“ budou řešit orgány AČR.

V rámci „Náhradních železničních přemostění“ obnovu vybraných mostů, které MO stanoví na UŽS, se bude obvykle řešit v ose původního mostu pro částečné zničení v rozsahu dvou nejdelších sousedních polí a mezilehlého pilíře.

Zajištění technické ochrany železnic a náhradního železničního přemostění bude nově prioritně řešeno v souladu se zákonem č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů. Obnova vojenských vleček bude zajišťována v systému hospodářské mobilizace. Na podporu HOPKS v oblasti dopravní infrastruktury SSHR vytváří a udržuje státní hmotné rezervy požadovaných komodit.

Konkrétní požadavky na infrastrukturu pro pozemní dopravu se stanovují na příslušné období v rámci standardního plánovacího cyklu vytváření Plánu OPSÚ ČR.

4.4.5.2. *Infrastruktura pro leteckou dopravu*

Infrastrukturu pro leteckou dopravu tvoří letecké stavby vybrané podle požadavků MO (součástí požadavku je stanovení konkrétního rozsahu leteckých staveb zejména z hlediska definování vzletové a přistávací dráhy, hangárů atd.). Pro vojenské potřeby se vyčlení civilní letiště, která umožňují vzlet a přistání (včetně pohybu s tím souvisejícím) letadel typu C 130 (Herkules) a letišť, umožňujících vzlet a přistání letadel typu C 5 (Galaxy). Letiště se vyčlení včetně leteckých staveb, které slouží k zajištění leteckých služeb, letových provozních služeb a potřebného technického zařízení. Vlastníkům letišť bude MO kompenzovat jejich použití v rámci cvičení nebo použití za SOS nebo VS.

Dalším požadavkem MO je udržování vybudovaných leteckých úseků dálnic.

Využívání vzdušného prostoru a poskytování letových služeb bude zajištěno na základě dvoustranné dohody mezi MD a MO.

Konkrétní požadavky na infrastrukturu pro leteckou dopravu se stanovují na příslušné období v rámci standardního plánovacího cyklu vytváření Plánu OPSÚ ČR. V roce 2017 bude do vlády předložena koncepce využití letištní sítě ČR pro účely zajišťování obrany ČR.

4.4.5.3. *Infrastruktura pro vodní dopravu*

MO v součinnosti s MD provede analýzu podmínek a možností vnitrozemské vodní cesty na řece Vltava v úseku Vrané nad Vltavou – Mělník a na řece Labe v úseku Pardubice – státní

hranice se Spolkovou republikou Německo z hlediska využitelnosti součástí BS ČR a spojeneckými ozbrojenými silami.

4.4.6. Komunikační a informační systémy

Komunikační a informační systémy jsou trvalou a nenahraditelnou součástí celostátní infrastruktury a zajišťují nezbytné předpoklady pro správnou činnost vojenských i nevojenských obranných infrastruktur. Komunikační a informační systémy pro účely obrany a bezpečnosti státu se dále člení na „Infrastrukturu elektronických komunikací“, „Infrastrukturu poštovních sítí a služeb“, „Kybernetickou bezpečnost“.

Komunikační a informační infrastruktura pro potřeby obrany a bezpečnosti státu se bude budovat v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a dále v souladu s § 26 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 27 b zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

4.4.6.1. Infrastruktura elektronických komunikací

Za telekomunikační infrastrukturu se považuje souhrn vybraných telekomunikačních zařízení, sítí a služeb, jejichž cílem je zajistit telekomunikační podporu pro potřeby obrany a bezpečnosti státu. Dalším cílem plánování, financování, výstavby a údržby telekomunikační infrastruktury je vzájemná zastupitelnost a využitelnost telekomunikačních sítí, zařízení a služeb pro řešení vojenských i nevojenských krizových situací.

Pro plnění uvedených cílů se budou využívat neveřejné telekomunikační sítě a veřejné telekomunikační sítě. Bude tak zajištěna telekomunikační podpora všech správních orgánů a orgánů samosprávy odpovědných za obranu a bezpečnost státu, OS ČR, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů a havarijních služeb a rovněž spojeneckých ozbrojených sil působících na území státu. Pro řešení vojenských i nevojenských krizových situací bude v systému nouzového hospodářství k zajištění věcných zdrojů, v souladu s § 27b zákona č. 241/2000 Sb. a s UV ČR č. 14 ze dne 4. ledna 2012, využíván orgány krizového řízení informační systém Krizkom.

Potřeba a tvorba infrastruktury elektronických komunikací pro obranu státu v rámci OPSÚ bude specifikována a koordinována ve spolupráci MO, MV, NBÚ, MPO a ČTÚ. Pozornost a spolupráce bude zejména zaměřena na podnikatelské subjekty zajišťující veřejné sítě elektronických komunikací a poskytující veřejné služby elektronických komunikací, které byly určeny za subjekty kritické infrastruktury. Za státní politiku a zabezpečení výkonu státní správy včetně regulace ve věcech elektronických komunikací odpovídají MPO a ČTÚ v rámci svěřených kompetencí.

Příprava telekomunikační infrastruktury se uskuteční s těmito atributy:

- prověření funkčnosti telekomunikačních sítí a zařízení pro poskytování telekomunikačních služeb včetně nástrojů portálu veřejné správy k zajištění sběru a předávání informací pro rozhodovací proces krizového řízení na ústřední úrovni,
- příprava a zabezpečení aktivace připravených telekomunikačních okruhů pro potřeby MO a MV,
- příprava a zabezpečení telekomunikační podpory spojeneckých ozbrojených sil na území ČR,

- příprava a přechod provozovatelů telekomunikačních sítí na režim činnosti připravený pro krizové stavy, včetně zabezpečení přednostního poskytování telekomunikačních služeb pro součásti bezpečnostního systému státu,
- příprava a zabezpečení uvolnění kmitočtových pásem pro vojenské účely,
- průběžné monitorování rádiového provozu a kontrola dodržování podmínek stanovených pro provoz, informování o zdrojích rušení provozu povolených vysílacích rádiových zařízeních,
- využívání zodolněných telekomunikačních sítí, zařízení a objektů a jejich zálohování náhradními zdroji elektrické energie,
- budování a případná aktivace prvků informačního systému nezbytného pro plnění úkolů bezpečnostního systému státu, spojeneckých ozbrojených sil a zabezpečení ochrany obyvatelstva,
- zabezpečení on-line přístupu ke všem potřebným databázím (policejní, územně správních celků, atd.) podle stanovené úrovně selektivního přístupu k těmto informacím dle platné legislativy.

Pro řešení vojenských i nevojenských krizových situací bude plánování a využívání rádiových kmitočtů na území ČR koordinováno ČTÚ ve spolupráci s odborným orgánem pro správu kmitočtů MO NARFA CZE a MV a vykonavateli telekomunikačních činností, provozujícími telekomunikační sítě a zařízení a poskytujícími telekomunikační služby. Koordinace bude zaměřena zejména na uvolnění kmitočtových pásem pro vojenské účely, jak v rámci společné civilně – vojenské kmitočtové dohody členských zemí NATO, tzv. NJFA (NATO JOINT CIVIL AND MILITARY FREQUENCY AGREEMENT), tak i nad její rámec v závislosti na typu krizové situace.

ČTÚ bude zajišťovat průběžné monitorování rádiového provozu na území ČR a kontrolu dodržování podmínek stanovených pro provoz, včetně informování o zdrojích rušení provozu povolených vysílacích rádiových zařízeních. Mobilní neobsluhované monitorovací stanice z Automatizovaného systému monitorování kmitočtového spektra budou rozmísťovány na základě dvoustranné smlouvy o poskytnutí prostorů ve vybraných prostorech v působnosti MO nebo poskytovatelů veřejných telekomunikačních zařízení, sítí a služeb.

Zřizování a provozování veřejných komunikačních sítí a poskytování veřejných služeb elektronických komunikací průběžně plánují, provádějí a financují subjekty, které splnily podmínky stanovené zákonem o elektronických komunikacích a jsou držiteli osvědčení vydaného ČTÚ. ČTÚ organizačně zajišťuje, prostřednictvím povinností uložených v zákoně o elektronických komunikacích, plnění úkolů vztahujících se k obraně a bezpečnosti státu u podnikatelských subjektů.

V souladu se zákonem o elektronických komunikacích jsou podnikatelé zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací povinni zabezpečit jejich bezpečnost a integritu i za krizových stavů, a to podle svých technicko – organizačních pravidel.

Komunikační infrastruktura pro potřeby obrany a bezpečnosti státu se bude i nadále budovat v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů a jeho podzákonných právních předpisů. Zejména se jedná o vyhlášku č. 241/2012 Sb., o stanovení náležitostí technicko – organizačních pravidel k zabezpečení bezpečnosti a integrity veřejné komunikační sítě a interoperability veřejně dostupných služeb elektronických komunikací za krizových stavů a vyhlášku č. 242/2012 Sb., o stanovení rozsahu a formy předávané informace o narušení bezpečnosti a integrity sítě.

Další povinností podnikatelských subjektů je umožnit propojení veřejných a neveřejných sítí i pro potřeby obranného plánování a zajišťování bezpečnosti a obrany státu.

Zřizování a provozování neveřejných telekomunikačních sítí se bude průběžně plánovat, realizovat a financovat prostřednictvím jejich zřizovatele s přímou odpovědností za jejich připravenost k využití pro potřeby obrany státu a krizového řízení.

Neveřejné sítě elektronických komunikací pro bezpečnost a obranu státu budou zejména zajišťovány MO a MV, a to i pro plnění obranných úkolů celé státní a veřejné správy. MV bude pokračovat v zajišťování provozu neveřejné radiokomunikační sítě pro potřeby zejména:

- Policie ČR,
- Hasičského záchranného sboru ČR,
- Zdravotnických záchranných služeb,
- Armády ČR (vybrané složky),
- a případně další vybrané složky.

MV bude pokračovat v budování a provozování vládního utajeného spojení a jeho využívání i pro obranné účely. MO bude pokračovat v zajišťování rozvoje a provozu neveřejných sítí elektronických komunikací pro plnění obranných úkolů ČR a úkolů vyplývajících ze závazků vůči NATO a EU.

Inspekci a kontrolu telekomunikačních činností k zajištění telekomunikační podpory pro období SOS a VS bude společně organizovat MO, MV a ČTÚ. Průběžné kontroly se budou organizovat již v míru, a to podle platných právních předpisů nebo k ověření plnění smluv uzavřených mezi MO a vykonavateli telekomunikačních činností.

Kontrolní činnost bude prováděna ČTÚ v rámci jeho pravomoci pro výkon kontroly elektronických komunikací. Kontroly budou zaměřeny na plnění povinností a podmínek stanovených zákonem o elektronických komunikacích, prováděcími právními předpisy, opatřeními obecné povahy a rozhodnutími vydanými na základě tohoto zákona.

ČTÚ provádí kontrolní činnost na základě vlastního plánu kontrol. Obsahově budou kontroly zaměřeny na bezpečnost a integritu sítí a služeb elektronických komunikací za krizových stavů.

ČTÚ bude naplňovat v souladu se zásadami elektronické komunikace i kontrolní roli části své gesce, kdy jsou podnikatelé zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací povinni zabezpečit jejich bezpečnost a integritu i za krizových stavů, a to podle svých technickoorganizačních pravidel.

4.4.6.2. Infrastruktura poštovních sítí a služeb

Poštovní infrastruktura a poštovní služby pro období krizových situací jsou zajišťovány prostřednictvím technologických zařízení a sítí poštovních provozoven České pošty s.p. která je držitelem poštovní licence a současně subjektem kritické poštovní infrastruktury. Poskytování poštovních služeb pro potřeby obrany státu bude koordinováno ve spolupráci MO, MV, MPO a ČTÚ.

Poštovní služby budou zajišťovány v souladu se zákonem č. 29/2000 Sb., o poštovních službách. MO bude aktualizovat, případně uzavře nové dvoustranné smlouvy s držiteli poštovních licencí k zajišťování poštovních služeb pro potřeby obrany státu a současně definuje potřeby v oblasti poštovních služeb pro ozbrojené síly vojsk NATO na území ČR.

Infrastruktura poštovních služeb je zajišťována i s ohledem na nutná regulační opatření přijímaná za krizových stavů, včetně omezení mezinárodní spolupráce v oblasti poštovních služeb dle zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí.

Na základě požadavků jednotlivých ministerstev nad rámec základních poštovních služeb, jako produkt realizovaný za SOS a za VS ve prospěch uživatelů s klíčovými funkcemi pro obranu státu, se uzavřou ve smyslu zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, smlouvy mezi poskytovateli poštovních služeb a jednotlivými ÚSÚ o nezbytných dodávkách k doručování přednostních zásilek a doručování poštovních zásilek cizích ozbrojených sil na území ČR. Poskytovatele poštovních služeb může na návrh objednatele nebo za stanovených podmínek na návrh MV jmenovat předseda SSHR subjekty hospodářské mobilizace.

K zajištění přepravy zásilek MV v rámci své působnosti zajistí zpracování variantních plánů poštovní sítě pro období SOS a VS včetně zabezpečování její obnovy.

4.4.6.3. Informační systémy a kybernetická bezpečnost

4.4.6.3.1. Informační systémy - centrální místo služeb

MV bude pokračovat v zajišťování bezpečného přístupu k informacím v rámci komunikační infrastruktury veřejné správy. Dále bude zabezpečovat provoz IS a KS v rámci IZS a zajišťovat provoz informačních systémů vládního utajeného spojení, které jsou určeny pro zpracování a přenos utajovaných informací mezi jednotlivými orgány veřejné moci, včetně jejich pracovišť krizového řízení a chráněným objektem Úřadu vlády ČR i v krizových stavech.

MV bude prověřovat svoji připravenost a akceschopnost k zajištění provozu informačních systémů vládního utajeného spojení. Česká pošta, s. p. a další subjekty budou v krizových stavech spolupracovat s MV při zajišťování komunikačního prostředí pro informační systémy vládního utajeného spojení.

4.4.6.3.2. Kybernetická bezpečnost

Vzhledem ke snížení varovací doby se bude komunikační a informační infrastruktura pro potřeby obrany a bezpečnosti státu urychleně budovat v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a dále v souladu s § 12 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

4.4.7. Infrastruktura finančního trhu

Vypracování nouzového a válečného státního rozpočtu a mimořádného státního závěrečného účtu po vyhlášení SOS a po vyhlášení VS je upraveno v rozpočtových pravidlech (§ 31 a § 32 zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších novelizací). Ministerstvo financí (dále jen „MF“) za zákonem předpokládaných situací zajistí výstup v podobě nouzového nebo válečného státního rozpočtu, resp. státního závěrečného účtu. Konkrétní detaily obsahu a postupu při přípravě nouzového, resp.

válečného rozpočtu by v případě potřeby jejich sestavení vycházely z daného rozhodnutí vlády ČR a určení priorit v každém konkrétním případě.

Podrobnější rozpracování příslušných ustanovení zákona č. 218/2000Sb., do podmínek jednotlivých rezortů MF dlouhodobě neprovádí a ani to nedoporučuje. Koncepčními materiály na úrovni ÚSÚ nelze předurčovat rozhodovací procesy v nouzovém a válečném státním rozpočtu. Záměrem příslušné legislativy je nezbytné zachování optimálně nastaveného flexibilního systému, který je dostatečně upraven zákonem č. 218/2000 Sb. Jeho konkretizace by proběhla až v případě sestavení nouzového či válečného rozpočtu v návaznosti na konkrétní politické zadání a aktuální okolnosti realizace prováděcího procesu příslušnými státními orgány.

ČNB v oboru své působnosti stanoví a uskutečňuje opatření k zajišťování obrany státu včetně plánování prostředků na ně.

Na návrh guvernéra ČNB může vláda za SOS a VS omezit nebo zakázat nakládání s peněžními prostředky na účtech u osob oprávněných poskytovat platební služby.

Za SOS a VS může guvernér ČNB rozhodnutím vyhlášeným formou sdělení ve Sbírce zákonů:

- rozhodnout o zásadních měnově-politických opatřeních,
- stanovit kurz české koruny vůči cizím měnám,
- omezit nebo zakázat bezhotovostní a hotovostní převody mezi poskytovateli finančních služeb,
- přerušit správní řízení vedená ČNB,
- omezit nebo zakázat výkon činností povolených ČNB,
- omezit nebo zakázat nákup a vývoz devizových hodnot a čerpání prostředků z devizových účtů, zavést nabídkovou povinnost devizových hodnot a stanovit její rozsah,
- omezit nebo zakázat oprávněným osobám poskytovat platební služby poskytování úvěrů a prodej úvěrových produktů,
- omezit nebo zakázat vývoz české koruny.

4.4.8. Nouzové služby

MV v součinnosti s MO a KÚ vybírá a zabezpečuje jednotlivé objekty nouzových služeb s cílem minimalizovat negativní dopady na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky po vyhlášení SOS, nebo VS. Vytváří se systém zásob a prostředků pro nouzové přežití obyvatelstva včetně zabezpečení podmínek k nákupu prostředků individuální ochrany. K tomu jsou využívány i postupy pro pořizování státních hmotných rezerv v rámci systému nouzového hospodářství v souladu se zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

4.4.9. Veřejná správa

4.4.9.1. Infrastruktura krizových pracovišť

K zabezpečení plnění úkolů po dobu SOS a VS se vytvářejí hlavní a záložní krizová pracoviště.

Zabezpečení provozu chráněného záložního krizového pracoviště vlády a prezidenta republiky organizuje Úřad vlády ČR v součinnosti s odbornými orgány rezortu MO.

4.4.9.2. *Infrastruktura ochrany obyvatelstva*

Úkoly v této oblasti bude nadále plnit zejména MV v souladu se zákonem č. 2/1969 Sb., kompetenční zákon, zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, a zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.

Rozsah připravených opatření v oblasti zabezpečení vnitřního pořádku a bezpečnosti je nutno realizovat na základě aktuálního vývoje bezpečnostní situace. Posilování Policie ČR vojáky AČR je možné v omezených počtech a je třeba jej realizovat nařízením vlády, zejména při vzniku rizik, která budou ohrožovat chod státu v souladu s zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

Na základě nutnosti upravit vzájemnou spolupráci mezi MV a MO v oblasti ochrany určených objektů byla mezi těmito resorty uzavřena „Rámcová dohoda o spolupráci mezi MV a MO ze dne 16. listopadu 2006. Rámcová dohoda byla aktualizována a 24. října 2013 schválena a účelem této dohody je vytvoření základního organizačního rámce vzájemné součinnosti a spolupráce MV a MO, zejména pro úspěšné plnění úkolů v rámci jejich působnosti a vytvoření prostoru pro uzavírání realizačních dohod mezi stranami nebo mezi jimi řízenými složkami, zejména v oblastech spolupráce:

- nasazování vyžádaných sil a prostředků AČR k realizaci nařízení vlády o povolání vojáků AČR k plnění úkolů Policie ČR¹⁹,
- příprava právních předpisů a rozvoj mezinárodních styků,
- krizové řízení, cvičení orgánů krizového řízení obranné plánování a ochrana obyvatelstva,
- ochrana veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku, boj proti terorismu a zneužívání drog a vyšetřování trestných činů,
- ochrana státní hranice, migrace osob a péče o uprchlíky za krizových situací,
- bezpečnost a plynulost dopravy,
- ochrana určených objektů a chráněných osob,
- logistické zabezpečení,
- informační systémy, spojení, výměna informací a využívání map,
- zdravotnické a sociální zabezpečení,
- technický rozvoj a využívání výsledků výzkumu a vývoje, spolupráce v oblasti pořizování vojenského materiálu a státního ověřování jakosti,
- spolupráce speciálních jednotek,
- tělesná příprava a sport,
- vydavatelství,
- personální vzdělávání, školství a výcvik,
- spolupráce v oblasti IZS, zejména využívání předurčených sil a prostředků armády jako ostatní složky IZS,
- spolupráce při mezinárodních záchranných operacích při mimořádných událostech v zahraničí a při poskytování humanitární pomoci ČR do zahraničí,
- používání specifických prostředků získávání informací a operativně pátracích prostředků,
- ochrana utajovaných informací,
- kybernetická bezpečnost.

Nadále v této oblasti je žádoucí rozšiřovat spolupráci mezi resorty MO a MV a dokument aktualizovat podle aktuálního vývoje bezpečnostní situace.

---

¹⁹ § 14 odst. 1 písm. b) a odst. 3 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky;

4.4.10. Průmyslová infrastruktura

Je třeba vytvářet podmínky pro možnost zajištění dodávek nezbytných průmyslových výrobků k zabezpečení činnosti prvků BS ČR a spojeneckých OS a k zabezpečení ochrany obyvatelstva, a to v souladu s ustanoveními zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V současnosti je průmyslová infrastruktura schopna zajistit dodávky nezbytných průmyslových výrobků k zabezpečení činnosti prvků BS ČR a spojeneckých OS a k zabezpečení ochrany obyvatelstva za SOS nebo VS. Tuto schopnost je nezbytné udržet a do budoucna je nezbytné vzhledem k minimalizaci varovací doby a selhávání principu odložené potřeby schopnost obranného průmyslu ČR navýšit.

Konkrétní požadavky na dodávky nezbytných průmyslových výrobků musí být vždy specifikovány KÚ a věcně příslušnými ÚSÚ v mírovém stavu a zejména v rámci plnění předběžných opatření MO.

5. Informační podpora

MO bude realizaci Koncepce OPSÚ a Plánu OPSÚ ČR vzhledem teritoriálně celorepublikovému rozložení jejich úkolů a dopadů podporovat vytvořeným APV ISMP modul OPSÚ, který bude každoročně technicky zhodnocován. APV se skládá z hlavní aplikace a externí aplikace. Externí aplikace slouží ke sběru dat. MO ve spolupráci s MV bude řešit využití systému utajeného vládního spojení.

6. Proces aktualizace

Koncepce OPSÚ bude aktualizována pravidelně na základě aktualizace Obranné strategie ČR a Bezpečnostní strategie ČR, případně nepravidelně při zásadní změně vstupních podmínek nebo předpokladů, nejpozději však do roku 2024.

7. Program implementace

Cílem programu implementace Koncepce OPSÚ je upravit příslušné právní předpisy, případně vytvořit právní předpisy nové, upravit prováděcí předpisy a koncepci uvést do praxe, její implementaci průběžně vyhodnocovat jako součást vyhodnocení připravenosti státu k zajišťování s návrhy na posílení obranyschopnosti státu informovat vládu ve „Zprávě o zajišťování obrany státu“ a jejím prostřednictvím informovat prezidenta republiky a obě komory Parlamentu každoročně k 31. srpnu kalendářního roku.

8. Závěr

Všechny správní úřady, orgány územních samosprávných celků a objednatelé mobilizačních dodávek, do jejichž působnosti spadají úkoly, které vyplývají z realizace OPSÚ ČR, se podílejí v součinnosti s MO na zpracování Plánu OPSÚ ČR jako součástí Plánů obrany ČR. Ministerstva, jiné ÚSÚ, ČNB, ČTÚ, KÚ a ORP zapracují své úkoly z realizace Plánu OPSÚ ČR do svých dokumentací a dílčích plánů obrany za oblasti své působnosti.

Stav OPSÚ se bude pravidelně vyhodnocovat. V případě zhoršení bezpečnostních rizik se neprodleně v působnosti MO zahájí revize Koncepce OPSÚ a vládě se předloží návrh opatření s popisem v jakém rozsahu, prostoru a čase je nutné je realizovat.

9. Seznam použitých zkratk

Zkratka	Termín
AČR	Armáda České republiky
APV ISMP modulu OPSÚ	Aplikační programové vybavení informačního systému mobilizační přípravy modulu operační přípravy státního území
BRS	Bezpečnostní rada státu
BS ČR	Bezpečnostní systém České republiky
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
EU	Evropská unie
EUBG	EU battlegroup
FFG	Follow-on Force Group
HNS	Zabezpečení podpory hostitelským státem (Host Nation Support)
HOPKS	Hospodářská opatření pro krizové stavy
IFFG	Immediate Follow-on Force Group
IZS	Integrovaný záchranný systém
Koncepce AZ	Koncepce aktivní zálohy OS České republiky
Koncepce mobilizace	Koncepce mobilizace ozbrojených sil České republiky
Koncepce ochrany obyvatelstva	Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030
Koncepce OPSÚ	Koncepce operační přípravy státního území ČR2016
KÚ	Krajské úřady
KVAČR	Koncepce výstavby Armády České republiky do roku 2025
KVV	Krajské vojenské velitelství
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MO	Ministerstvo obrany
MOPS	Meziresortní odborná pracovní skupina (zřízená usnesením VOP ze dne 12. prosince 2002, které bylo aktualizováno usneseními VOP ze dne 25. března 2004 č. 14 a ze dne 24. března 2005 č. 11)
MLC	Multimodální logistické centrum
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
NATO	Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization)
NSRK	Národní systém reakce na krize
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NRF	NATO Response Forces

NSIP	Program bezpečnostních investic NATO (NATO Security Investment Program)
Zkratka	Termín
ODOS	Objekty důležité pro obranu státu
OMN	Objekty, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou být napadeny
OPSÚ	Operační příprava státního území
ORP	obce s rozšířenou působností
OS ČR	Ozbrojené síly České republiky
OÚ	Obecní úřady
OZP	Objekty zvláštních prací
Plán OPSÚ ČR	Plán operační přípravy státního území České republiky
PHM	pohonné hmoty
PMS	Pontonová mostová souprava
POKOS	Příprava občanů k obraně státu
RAP	Akční plán připravenosti (Readiness Action Plan)
Směrnice OOI	Směrnice pro vyhodnocování, výběr a ochranu objektů obranné infrastruktury a stanovení rozsahu zpracovávané dokumentace
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
SOS	Stav ohrožení státu
ÚKŠ	Ústřední krizový štáb
UNPCRS	United Nations Peacekeeping Capability Readiness System
UNSAS	United Nations Standby Arrangements System
USS	Určená silniční síť
ÚSÚ	Ústřední správní úřady a vybrané státní orgány s celostátní působností
UV ČR	Usnesení vlády ČR
ÚZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
UŽS	Určená železniční síť
Volareza	Vojenská lázeňská a rekreační zařízení
VOP	Výbor pro obranné plánování
VS	Válečný stav
VJTF	Sily velmi rychlé reakce NATO (Very High Readiness Joint Task Force)